

مقدمه

آمارگیری از فعالیتهای مربوط به معادن کشور و انتشار مستمر نتایج آن، از سال ۱۳۳۳ توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت وقت آغاز شد. این آمارها، هر سال همزمان با انتشار "آمار فعالیتهای صنعتی"، در ضمیمه نشریه مذکور به چاپ می‌رسید ولی از سال ۱۳۳۹، آمارهای مربوط در نشریه‌ای مستقل تحت عنوان "آمار فعالیتهای معدنی ایران" منتشر شد. اولین سرشماری از معادن کشور در آذرماه سال ۱۳۴۲ توسط وزارت اقتصاد اجرا شد و از سال ۱۳۴۲ تا سال ۱۳۵۳، دفتر آمار وزارت اقتصاد با استفاده از آمارهای دفاتر معادن نقاط مختلف کشور، هر سال آماری از فعالیتهای معادن جمع‌آوری و منتشر می‌کرد. در سال ۱۳۵۳، دومین سرشماری از معادن کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنعت، معدن و تجارت اجرا شد. از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۵۷، مرکز آمار ایران به‌طور سالانه بخشی از معادن کشور را به‌عنوان معادن منتخب مورد آمارگیری قرار داد. از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، به دلیل عدم اجرای طرح‌های آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتی جامع، این بخش از فعالیتهای اقتصادی دچار خلأ آماری شد. در سال‌های ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران به آمارگیری از معادن تحت پوشش بخش عمومی اقدام کرد و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معادن کشور را به مرحله اجرا درآورد. از سال ۱۳۶۷ تا سال ۱۳۹۳ به‌استثنای سال‌های ۱۳۷۰ و ۱۳۸۴ آمارگیری از معادن کشور به‌طور سالانه انجام شده است.

آمار و اطلاعات مندرج در این فصل، علاوه بر نتایج آمارگیری‌ها و سرشماری‌های مذکور شامل آمار و اطلاعات شرکت‌های تعاونی معدنی ارائه‌شده توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز می‌باشد. در مورد آمارهای ارائه‌شده، توضیحات زیر ضروری است:

۱- در آمارگیری از معادن فعال کشور، اطلاعات مربوط به نفت و گاز، مواد رادیواکتیو و خاک رس جمع‌آوری نشده است، و به‌دلیل اهمیت خاص نفت و گاز، اطلاعات آماری مربوط به این فعالیت‌ها در فصل ۶ (نفت و گاز) به‌طور مجزا ارائه می‌شود.

۲- در طرح آمارگیری از معادن در حال بهره‌برداری کشور، معادن شن و ماسه به روش نمونه‌گیری و سایر معادن به‌صورت سرشماری، مورد آمارگیری قرار می‌گیرند.

۳- در این فصل برای طبقه‌بندی فعالیت‌های بخش معدن از طبقه‌بندی بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی (I.S.I.C.)، ویرایش چهارم، با اعمال تغییراتی در آن استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم

معدن: مجموعه کانسار (ذخیره معدنی که بهره‌برداری از آن اقتصادی می‌باشد) و ماشین‌آلات و تسهیلاتی است که به‌منظور اکتشاف، تجهیز و بهره‌برداری و کانه‌آرایی از آن کانسار ایجاد شده است. کانه‌آرایی، به‌تمامی عملیات فیزیکی و شیمیایی که به‌منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه و یا تفکیک کانه‌ها از یکدیگر صورت می‌گیرد، اطلاق می‌شود.

معدن در حال بهره‌برداری: معدنی است که دارای مجوز بهره‌برداری از وزارت صنعت، معدن و تجارت (غیر از معادن شن و ماسه) و یا شهرداری‌ها و فرمانداری‌ها (برای معادن شن و ماسه) بوده و نیز در سال آمارگیری، حداقل به مدت ۳۰ روز به‌صورت پیوسته یا ناپیوسته، مجموعه‌ای از عملیات استخراج (در پاره‌ای از موارد همراه با کانه‌آرایی)، به‌منظور به دست آوردن کانه قابل‌فروش در آن انجام‌گرفته باشد.

مدیریت خصوصی: مدیریتی است که توسط افراد یا مؤسسات خصوصی اعمال می‌شود.

مدیریت عمومی: مدیریتی است که توسط وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها، شهرداری‌ها و سایر مؤسسات بخش عمومی اعمال می‌شود.

شاغلان: تمامی افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به‌صورت تمام‌وقت یا پاره‌وقت برای معدن کار می‌کنند. شاغلان از نظر وظیفه‌ای که به عهده‌دارند به دو گروه شاغلان خط تولید (ماهر و ساده) و سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی) تفکیک می‌شوند.

شاغلان ماهر خط تولید: کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه‌ای که کسب کرده‌اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند، مانند مهندسان، تکنیسین‌های فنی، استادکاران، سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگان.

شاغلان ساده خط تولید: کارکنانی هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب مهارت ندارد، مانند: کارگران ساده، باربران و بارگیران.

سایر شاغلان (اداری، مالی و خدماتی): کارکنانی هستند که به امور دفتری، اداری، مالی و خدماتی معدن و یا دفتر مرکزی، اشتغال داشته و به‌طور مستقیم در امر استخراج و تولید دخالت ندارند.

در ارائه آمار شاغلان، توضیح این نکته ضروری است که در محاسبه از روش "متوسط تعداد شاغلان در سال" استفاده شده است.

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل ۴- کشاورزی، جنگلداری و شیلات".

تولید مواد معدنی: مجموع مواد معدنی حاصل از یک‌رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می‌باشد. شایان ذکر است که در بعضی از رشته فعالیت‌ها یا معادن، مواد معدنی به همان صورتی که از کنسار استخراج می‌شود، عرضه می‌گردد در صورتی که در بعضی دیگر از رشته فعالیت‌ها یا معادن، مواد استخراج شده پس از انجام عملیات فیزیکی یا شیمیایی لازم به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله، تفکیک کانه‌ها و یا افزایش عیار ماده خام، به بازار عرضه می‌شود. ضمناً در یک‌رشته فعالیت، ممکن است چند ماده معدنی به دست آید، مثلاً در رشته فعالیت استخراج سنگ مس، مواد معدنی سنگ مس، کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن از تولیدات رشته فعالیت مذکور به حساب می‌آیند.

ارزش تولیدات: ارزش مواد معدنی استخراج شده و ارزش ضایعات قابل فروش مواد معدنی به قیمت تولیدکننده یعنی قیمت فروش به مشتریان در محل معدن است.

سرمایه‌گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه‌ای): رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل ۴- کشاورزی، جنگلداری و شیلات".

ارزش افزوده: عبارت از ارزش دریافتی‌ها (ستانده‌ها) منهای ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها) است.

ارزش دریافتی‌ها (ستانده‌ها): عبارت از ارزش تولیدات مواد معدنی، ضایعات قابل فروش مواد معدنی، ساخت و تعمیر اساسی اموال سرمایه‌ای توسط شاغلان معدن و سایر دریافتی‌های معدن است که شامل دریافتی بابت کارهای کنتراتی، تعمیرات جزئی ساختمان و لوازم و تجهیزات اداری، تعمیرات جزئی ماشین‌آلات آزمایشگاه و... می‌باشد.

ارزش پرداختی‌ها (داده‌ها): عبارت از ارزش مواد، ابزار و وسایل کار کم‌دوام، سوخت مصرف شده، آب و برق خریداری شده و سایر پرداختی‌ها است که شامل پرداختی بابت کارهای کنتراتی، تعمیرات جزئی ساختمان و لوازم و تجهیزات اداری، تعمیرات جزئی ماشین‌آلات، آزمایشگاه و... می‌باشد.

شرکت تعاونی: رجوع کنید به تعاریف و مفاهیم "فصل ۴- کشاورزی، جنگلداری و شیلات".

شرکت تعاونی معدنی: نوعی شرکت تعاونی است که در زمینه‌ی استخراج، بهره‌برداری و فروش مواد استخراج شده از معادن فعالیت دارد.

گزیده اطلاعات

بر اساس نتایج طرح آمارگیری از معادن در سال ۱۳۹۴ تعداد ۲۵۸ معدن در استان در حال بهره‌برداری می‌باشد. نتایج این طرح نشان داد که در این تعداد معادن فعال استان، تعداد ۴۳۷۵ نفر شاغل بوده است. در همین سال مقدار ۱۰۱۱۱ هزار تن محصول از کل معادن استان برداشت شده که ارزش ریالی آن برابر ۵۴۷۵۵۳۸ میلیون ریال بوده است. ارزش افزوده این تعداد معادن در سال ۱۳۹۴ برابر ۴۶۱۰۷۲۵ میلیون ریال، پرداختی‌های آن ۸۸۲۱۲۰ میلیون ریال و ستانده آن برابر ۵۴۹۲۸۴۵ میلیون ریال بوده است. در سال ۱۳۹۵، در سطح استان تعداد ۴۰ شرکت تعاونی معدنی فعال با ۴۶۸ نفر شاغل و سرمایه این تعداد شرکت ۴۰۵۸۳۶۵ هزار ریال بوده است. در بین شهرستان‌های استان بیشترین تعداد شرکت تعاونی معدنی فعال مربوط شهرستان تبریز با ۱۳ شرکت بوده که در آن‌ها ۱۸۲ نفر مشغول به فعالیت می‌باشد.

۵-۱- مشخصات عمومی معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت

جبران خدمات مزد و حقوق‌بگیران (میلیون ریال)	تعداد شاغلان	تعداد معادن			سال و فعالیت
		مدیریت خصوصی	مدیریت دولتی	جمع	
۴۲۶۷	۱۰۰۸	۱۱۲	۱۴	۱۲۶	۱۳۷۵
۲۰۸۴۸	۱۳۴۴	۱۲۵	۲۰	۱۴۵	۱۳۸۰
۷۰۹۹۲	۱۶۱۲	۸	۸۶	۹۴	۱۳۸۵
۲۳۸۱۱۹	۴۳۶۱	۲۲۲	۹	۲۳۱	۱۳۹۰
۳۷۳۷۱۲	۴۷۳۷	۲۶۶	۶	۲۷۲	۱۳۹۱
۷۰۵۶۸۹	۵۱۶۳	۲۸۶	۱	۲۸۷	۱۳۹۲
۸۵۶۳۱۴	۴۵۷۰	۲۶۴	۴	۲۶۸	۱۳۹۳
۲۳۹۵۲۴	۴۳۷۵	۲۵۶	۲	۲۵۸	۱۳۹۴
۱۲۸۲	۱۶	۲	۰	۲	استخراج زغال‌سنگ
۳۴۸	۲	۱	۰	۱	استخراج سنگ‌های آهنی
۰	۰	۰	۰	۰	سرب و روی
۰	۰	۰	۰	۰	سنگ طلا
۴۳۰۳۲	۲۹۰۵	۱	۱	۲	سنگ مس
۰	۰	۰	۰	۰	کرومیت
۰	۰	۰	۰	۰	منگنز
۰	۰	۰	۰	۰	بوکسیت
۰	۰	۰	۰	۰	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۱۵۴۶۷	۲۱۱	۵۱	۰	۵۱	شن و ماسه
۶۵۸۷۶	۲۹۹	۳۲	۰	۳۲	سنگ تزیینی
۹۸۶۹	۱۵۸	۴۱	۰	۴۱	سنگ لاشه
۰	۰	۰	۰	۰	سنگ بالاست
۵۷۳۶۳	۴۲۹	۵۳	۰	۵۳	سنگ‌آهک
۱۶۴۲۷	۱۰۴	۲۱	۰	۲۱	سنگ گچ
۹۵۹۶	۵۲	۸	۰	۸	کائولن و خاک نسوز
۰	۰	۰	۰	۰	دولومیت
۰	۰	۰	۰	۰	بنتونیت و گل سرشوی
۰	۰	۰	۰	۰	منیزیت و گل سفید

۵-۱- مشخصات عمومی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

سال و فعالیت	تعداد معادن			جمع	تعداد شاغلان	جبران خدمات مزد و حقوق‌بگیران (میلیون ریال)
	مدیریت خصوصی	مدیریت دولتی				
سولفات سدیم	۰	۰	۰	۰	۰	۰
باریت، خاک سرخ و زرد فلورین	۳	۰	۳	۳	۱۱	۱۳۵۲
سولفات استرونیوم و بر	۰	۰	۰	۰	۰	۰
زرنيخ، فسفات و ید	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج تورب	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج نمک	۱	۵	۶	۶	۲۰	۲۴۳۴
سیلیس	۰	۰	۰	۰	۰	۰
پوکه معدنی	۰	۳۶	۳۶	۳۶	۱۵۹	۱۵۷۳۳
فلدسپات	۰	۰	۰	۰	۰	۰
تالک	۰	۰	۰	۰	۰	۰
صدف دریایی و میکا	۰	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج منیزیت	۰	۰	۰	۰	۰	۰
سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق	۰	۳	۳	۳	۱۰	۷۴۵

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

۲-۵- تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج

سال و فعالیت	جمع	استخراج روباز	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز و زیرزمینی
۱۳۷۵	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
۱۳۸۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
۱۳۸۵	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
۱۳۹۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
۱۳۹۱	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰	۰۰۰
۱۳۹۲	۲۸۷	۲۸۶	۱	۰
۱۳۹۳	۲۶۸	۲۶۶	۲	۰
۱۳۹۴	۲۵۸	۲۵۷	۱	۰
استخراج زغال سنگ	۲	۱	۱	۰
استخراج سنگ‌های آهنی	۱	۱	۰	۰
سرب و روی	۰	۰	۰	۰
سنگ طلا	۰	۰	۰	۰
سنگ مس	۲	۲	۰	۰
کرومیت	۰	۰	۰	۰
منگنز	۰	۰	۰	۰
بوکسیت	۰	۰	۰	۰
کبالت، آنتیموان و تیتانیوم	۰	۰	۰	۰
شن و ماسه	۵۱	۵۱	۰	۰
سنگ تزئینی	۳۲	۳۲	۰	۰
سنگ لاشه	۴۱	۴۱	۰	۰
سنگ بالاست	۰	۰	۰	۰
سنگ آهک	۵۳	۵۳	۰	۰
سنگ گچ	۲۱	۲۱	۰	۰
کائولن و خاک نسوز	۸	۸	۰	۰
دولومیت	۰	۰	۰	۰
بنتونیت و گل سرشوی	۰	۰	۰	۰
منیزیت و گل سفید	۰	۰	۰	۰

۲-۵- تعداد معادن در حال بهره‌برداری بر حسب فعالیت و نوع استخراج (دنباله)

سال و فعالیت	جمع	استخراج روباز	استخراج زیرزمینی	استخراج روباز و زیرزمینی
سولفات سدیم	۰	۰	۰	۰
باریت، خاک سرخ و زرد	۳	۳	۰	۰
فلورین	۰	۰	۰	۰
سولفات استرونیوم و بر	۰	۰	۰	۰
زرنیخ، فسفات و ید	۰	۰	۰	۰
استخراج تورب	۰	۰	۰	۰
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)	۰	۰	۰	۰
استخراج نمک	۶	۶	۰	۰
سیلیس	۰	۰	۰	۰
پوکه معدنی	۳۶	۳۶	۰	۰
فلدسپات	۰	۰	۰	۰
تالک	۰	۰	۰	۰
صدف دریایی و میکا	۰	۰	۰	۰
استخراج منیزیت	۰	۰	۰	۰
سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق	۳	۳	۰	۰

مأخذ - مرکز آمار ایران. (ر.م).

۳-۵- تعداد شاغلان معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت

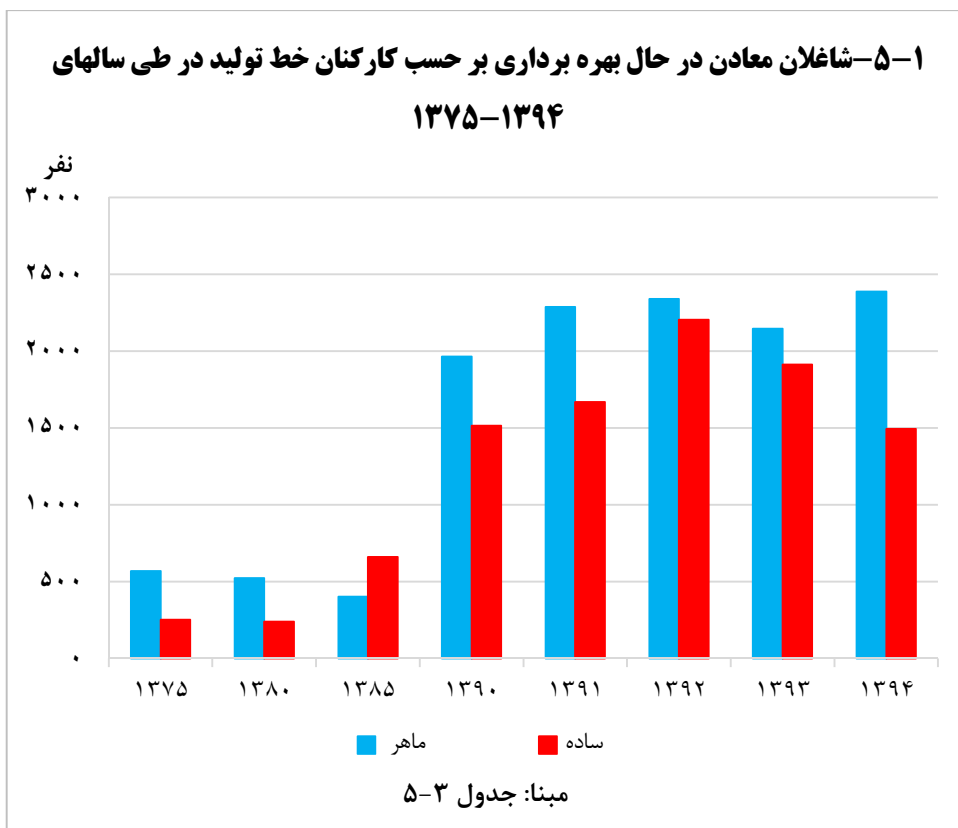
سایر کارکنان (اداری، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۱۸۶	۲۵۳	۵۶۹	۱۰۰۸	۱۳۷۵
۳۶۵	۲۴۱	۵۲۳	۱۰۸۴	۱۳۸۰
۳۸۱	۶۶۱	۴۰۲	۱۶۱۲	۱۳۸۵
۸۸۰	۱۵۱۶	۱۹۶۵	۴۳۶۱	۱۳۹۰
۷۸۰	۱۶۷۰	۲۲۸۸	۴۷۳۷	۱۳۹۱
۶۱۷	۲۲۰۶	۲۳۴۱	۵۱۶۳	۱۳۹۲
۵۱۱	۱۹۱۳	۲۱۴۶	۴۵۷۰	۱۳۹۳
۴۹۱	۱۴۹۵	۲۳۸۹	۴۳۷۵	۱۳۹۴
۳	۹	۴	۱۶	استخراج زغال سنگ
۱	۰	۱	۲	استخراج سنگ‌های آهنی
۰	۰	۰	۰	سرب و روی
۰	۰	۰	۰	سنگ طلا
۷۰	۱۱۶۱	۱۶۷۴	۲۹۰۵	سنگ مس
۰	۰	۰	۰	کرومیت
۰	۰	۰	۰	منگنز
۰	۰	۰	۰	بوکسیت
۰	۰	۰	۰	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۶۹	۲۸	۱۱۳	۲۱۱	شن و ماسه
۱۰۳	۶۱	۱۳۶	۲۹۹	سنگ تزئینی
۴۸	۵۹	۵۱	۱۵۸	سنگ لاشه
۰	۰	۰	۰	سنگ بالاست
۱۰۸	۱۱۴	۲۰۷	۴۲۹	سنگ آهک
۲۱	۱۷	۶۶	۱۰۴	سنگ گچ
۱۳	۱۶	۲۳	۵۲	کائولن و خاک نسوز
۰	۰	۰	۰	دولومیت
۰	۰	۰	۰	بنتونیت و گل سرشوی
۰	۰	۰	۰	منیزیت و گل سفید

۳-۵- تعداد شاغلان معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

سایر کارکنان (اداری، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۰	۰	۰	۰	سولفات سدیم
۵	۱	۵	۱۱	باریت، خاک سرخ و زرد
۰	۰	۰	۰	فلورین
۰	۰	۰	۰	سولفات استرونیوم و بر
۰	۰	۰	۰	زرنیخ، فسفات و ید
۰	۰	۰	۰	استخراج تورب
۰	۰	۰	۰	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)
۴	۷	۹	۲۰	استخراج نمک
۰	۰	۰	۰	سیلیس
۴۳	۱۷	۹۸	۱۵۹	پوکه معدنی
۰	۰	۰	۰	فلدسپات
۰	۰	۰	۰	تالک
۰	۰	۰	۰	صدف دریایی و میکا
۰	۰	۰	۰	استخراج منیزیت
۳	۵	۲	۱۰	سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق

مأخذ- مرکز آمار ایران. (ر.م).

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (هزار تن)		فعالیت
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
۵۱۷۲.۱۶	۲۹۰۸۶۸.۲۱	۸۵۹۰۶۸	۵۰۱۳.۶۹	جمع
۶.۵۰	۴۸۴۲.۵۰	۱۹۷۰	۱۲.۱۵	استخراج زغال سنگ
.	.	.	.	استخراج سنگ‌های آهنی
.	.	.	.	سرب و روی
.	.	.	.	سنگ طلا
۹۸.۱۴	۸۰۸۶۴.۰۰	۶۱۴۰۵۳	۲۰.۲۲	سنگ مس
.	.	.	.	کرومیت
.	.	.	.	منگنز
.	.	.	.	بوکسیت
.	.	.	.	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
.	.	.	.	شن و ماسه
۱۶۴.۷۸	۲۷۲۶۲.۰۰	۷۴۸۲۸	۷۹.۸۸	سنگ تزئینی
۲۷۷.۷۱	۵۹۵۲.۰۰	۱۱۴۰۲	۱۸۳.۴۲	سنگ لاشه
.	۵۰۰۰.۰۰	.	.	سنگ بالاست
۲۱۳۹.۰۷	۶۴۴۳۲.۱۲	۴۷۵۸۰	۲۰۹۷.۰۸	سنگ آهک
۶۹۳.۹۶	۳۸۳۵۸.۱۴	۲۲۰۹۵	۱۲۵۹.۰۱	سنگ گچ
۵۵۹.۶۵	۲۲۷۶۷.۰۹	۱۸۶۱۸	۵۷۷.۸۷	کائولن و خاک نسوز
.	.	.	.	دولومیت
.	.	.	.	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	منیزیت و گل سفید

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (هزار تن)		فعالیت
۱۳۸۶	۱۳۸۵	۱۳۸۶	۱۳۸۵	
.	.	.	.	سولفات سدیم
۵۵۶	۷۵۰.۰۰	۲.۱۵	۳.۰۰	باریت، خاک سرخ و زرد
.	.	.	.	فلورین
.	.	.	.	سولفات استرونیوم و بر
.	.	.	.	زرنیک، فسفات و ید
.	.	.	.	استخراج تورب
.	.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)
۱۵۰.۵۱	۱۰۴۴۹.۲۶	۴۳۳.۱۷	۳۸۶.۷۶	استخراج نمک
۴۰۰۰۰	۳۰۱۹۰.۶۰	۵۰۰.۰۰۰	۳۹۴.۳۱	سیلیس
۱۲۴۴۶	۲۴۳۵۶.۵۴	۲۹۶.۰۲	.	پوکه معدنی
.	۵۸۳۴.۰۶	.	.	فلدسپات
.	.	.	.	تالک
.	.	.	.	صدف دریایی و میکا
۴۷۰	.	۱.۰۰	.	سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (هزار تن)		فعالیت
۱۳۹۰	۱۳۸۷	۱۳۹۰	۱۳۸۷	
۲۸۸۶۵۶۴	۹۴۹.۳۰	۹۰۷۲	۵۲۹۳.۱۲	جمع
۱۰۴۷	۵.۱۹	۱	۱۴.۲۰	استخراج زغال سنگ
.	.	.	.	استخراج سنگ‌های آهنی
.	.	.	.	سرب و روی
.	.	.	.	سنگ طلا
۲۱۱۵۵۴۳	۶۷۴.۸۹	۱۶۸	۱۱۲.۴۸	سنگ مس
.	.	.	.	کرومیت
.	.	.	.	منگنز
.	.	.	.	بوکسیت
.	.	.	.	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۹۱۱۱۲	.	۲۲۷۳	.	شن و ماسه
۱۹۱۳۹۳	۷۰.۸۰	۲۳۶	۱۶۷.۰۴	سنگ تزئینی
۵۸۵۵۰	۱۰.۷۶	۱۲۰۰	۲۸۳.۶۴	سنگ لاشه
۱۲۰۰۰	۷.۵۰	۱۵۰	.	سنگ بالاست
۱۷۱۷۵۲	۶۸.۰۴	۲۶۶۷	۲۳۶۴.۴۸	سنگ آهک
۶۱۵۳۲	۳۱.۶۰	۷۷۲	۸۲۷.۳۵	سنگ گچ
۳۷۲۶۲	۲۶.۲۵	۴۷۳	۷۷۶.۵۹	کائولن و خاک نسوز
.	.	.	.	دولومیت
.	.	.	.	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	منیزیت و گل سفید

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (هزار تن)		فعالیت
۱۳۹۰	۱۳۸۷	۱۳۹۰	۱۳۸۷	
۰	۰	۰	۰	سولفات سدیم
۱۴۷۵	۱.۸۰	۳	۶۰۰	باریت، خاک سرخ و زرد
۰	۰	۰	۰	فلورین
۰	۰	۰	۰	سولفات استرونیوم و بر
۰	۰	۰	۰	زرنیخ، فسفات و ید
۰	۰	۰	۰	استخراج تورب
۰	۰	۰	۰	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)
۱۲۲۰۱	۲۱.۳۱	۲۳۷	۵۵۷.۳۶	استخراج نمک
۸۵۸۷۶	۹.۶۰	۱۳۹	۱۸۳۲.۹۸	سیلیس
۴۶۰۲۱	۲۰.۸۲	۷۵۲	۰	پوکه معدنی
۰	۰	۰	۰	فلدسپات
۰	۰.۲۵	۰	۰.۵۰	تالک
۰	۰	۰	۰	صدف دریایی و میکا
۸۰۰	۰	۱	۰	سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (هزار تن)		فعالیت
۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
۴۳۴۳۲۳۴	۳۹۶۶۳۲۶	۱۰۲۶۲	۱۰۵۶۲	جمع
۲۹۱۴	۵۵۷۸	۲	۳	استخراج زغال سنگ
۱۵۹۰۰	۹۱۳۵	۱۰	۴۶	استخراج سنگ‌های آهنی
.	.	.	.	سرب و روی
.	.	.	.	سنگ طلا
۳۰۹۹۸۸۷	۳۲۷۶۰۰۰	۱۵۶	۱۵۶	سنگ مس
.	.	.	.	کرومیت
.	.	.	.	منگنز
.	.	.	.	بوکسیت
.	.	.	.	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۶۰۵۶۲	۹۱۸۲۱	۱۱۶۶	۲۲۹۷	شن و ماسه
۱۸۷۵۳۵	۱۵۸۱۱۲	۲۳۱	۲۸۳	سنگ تزئینی
۳۸۹۹۳	۲۸۲۷۶	۴۴۵	۵۰۰	سنگ لاشه
.	.	.	.	سنگ بالاست
۲۷۰۱۰۶	۱۶۰۰۲۶	۴۶۰۳	۳۷۷۴	سنگ آهک
۷۱۴۱۹	۶۵۳۳۴	۱۲۵۰	۹۹۷	سنگ گچ
۳۶۸۸۶۶	۵۱۶۷۲	۵۶۰	۵۹۶	کائولن و خاک نسوز
۱۶۰۰	۱۱۹۲	۵	۵	دولومیت
.	.	.	.	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	مینریت و گل سفید

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (هزار تن)		فعالیت
۱۳۹۲	۱۳۹۱	۱۳۹۲	۱۳۹۱	
.	.	.	.	سولفات سدیم
۵۲۰۰	۳۲۳۹	۷	۴	باریت، خاک سرخ و زرد
.	.	.	.	فلورین
.	.	.	.	سولفات استرونیوم و بر
.	.	.	.	زرنيخ، فسفات و ید
.	.	.	.	استخراج تورب
.	.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)
۶۶۷۹۶	۱۵۲۳۳	۵۵۲	۲۱۴	استخراج نمک
۷۲۰۰۰	۲۴۷۴۱	۳۵۶	۷۹۳	سیلیس
۸۲۰۰۷	۵۸۸۴۸	۹۱۹	۸۹۴	پوکه معدنی
.	.	.	.	فلدسپات
۲۴۵۰	۷۱۲۰	۱	.	تالک
.	.	.	.	صدف دریایی و میکا
.	.	.	.	سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی،
.	.	.	.	فیروزه و عقیق

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (هزار تن)		فعالیت
۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
۵۴۷۵۵۳۸	۴۸۰۵۲۷۶	۱۰۱۱۱	۱۱۳۳۵	جمع
۷۳۵۰	۹۷۶۰	۴	۷	استخراج زغال سنگ
۱۰۹۲۳	۱۰۵۰	۳۶	۵	استخراج سنگ‌های آهنی
.	.	.	.	سرب و روی
.	.	.	.	سنگ طلا
۴۵۴۶۸۳۰	۳۷۹۷۶۴۳	۲۷۲	۱۶۲	سنگ مس
.	.	.	.	کرومیت
.	.	.	.	منگنز
.	.	.	.	بوکسیت
.	.	.	.	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۱۰۲۱۱۲	۴۴۸۵۲	۱۹۵۸	۷۲۰	شن و ماسه
۱۹۷۰۱۰	۲۳۵۳۳۳	۱۶۹	۲۵۹	سنگ تزئینی
۶۳۷۶۶	۷۰۴۷۹	۵۶۰	۶۱۸	سنگ لاشه
.	.	.	.	سنگ بالاست
۲۶۸۹۲۲	۲۸۰۳۲۷	۴۳۵۰	۵۵۵۷	سنگ آهک
۸۸۲۹۹	۶۹۴۷۹	۱۰۵۸	۹۹۷	سنگ گچ
۸۰۹۰۷	۷۴۳۰۵	۶۵۲	۸۳۵	کائولن و خاک نسوز
.	.	.	.	دولومیت
.	.	.	.	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	منیزیت و گل سفید

۴-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (هزار تن)		فعالیت
۱۳۹۴	۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۳	
.	.	.	.	سولفات سدیم
۷۶۸۰	۱۲۴۳۰	۵	۷	باریت، خاک سرخ و زرد
.	.	.	.	فلورین
.	.	.	.	سولفات استرونیوم و بر
.	.	.	.	زرنیخ، فسفات و ید
.	.	.	.	استخراج تورب
.	.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)
۳۲۰۹۳	۲۷۵۳۶	۲۸۸	۲۲۵	استخراج نمک
.	۶۸۶۵۱	.	۶۲۲	سیلیس
۶۴۵۴۶	۱۰۹۹۸۰	۷۵۲	۱۳۱۹	پوکه معدنی
.	.	.	.	فلدسپات
.	.	.	.	تالک
.	.	.	.	صدف دریایی و میکا
۵۱۰۰	۳۰۵۰	۵	۲	سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق

مأخذ - مرکز آمار ایران

۵- معادن ————— سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۵

۵-۵- ارزش افزوده و ارزش پرداختها و دریافتهای معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت: ۱۳۹۴ (میلیون ریال)

دریافتهها (ستاندهها)	پرداختها (دادهها)	ارزش افزوده	فعالیت
۵۴۹۲۸۴۵	۸۸۲۱۲۰	۴۶۱۰۷۲۵	جمع
۷۴۱۱	۱۲۳۸	۶۱۷۴	استخراج زغال سنگ
۱۰۹۲۳	۹۳۲۲	۱۶۰۱	استخراج سنگهای آهنی
.	.	.	سرب و روی
.	.	.	سنگ طلا
۴۵۴۷۴۳۳	۵۸۰۷۱۶	۳۹۶۶۷۱۸	سنگ مس
.	.	.	کرومیت
.	.	.	منگنز
.	.	.	بوکسیت
.	.	.	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۱۰۵۲۸۹	۳۳۸۱۳	۷۱۴۷۶	شن و ماسه
۱۹۹۴۱۲	۴۰۹۰۲	۱۵۸۵۰۹	سنگ تزئینی
۶۴۵۳۰	۲۰۱۷۸	۴۴۳۵۲	سنگ لاشه
.	.	.	سنگ بالاست
۲۷۶۵۹۵	۹۶۳۱۲	۱۸۰۲۸۲	سنگ آهک
۸۸۴۲۹	۲۶۰۲۷	۶۲۴۰۲	سنگ گچ
۸۰۹۰۷	۴۳۸۱۲	۳۷۰۹۵	کائولن و خاک نسوز
.	.	.	دولومیت
.	.	.	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	منیزیت و گل سفید

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۵ ————— ۵- معدن

۵-۵- ارزش افزوده و ارزش پرداختها و دریافتهای معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت: ۱۳۹۴ (دنباله) (میلیون ریال)

دریافتها (ستاندها)	پرداختها (داده‌ها)	ارزش افزوده	فعالیت
.	.	.	سولفات سدیم
۷۷۰۵	۱۰۵۷	۶۶۴۸	باریت، خاک سرخ و زرد
.	.	.	فلورین
.	.	.	سولفات استرونیوم و بر
.	.	.	زرنیخ، فسفات و ید
.	.	.	استخراج تورب
.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)
۳۲۲۰۰	۱۳۹۰	۳۰۸۱۱	استخراج نمک
.	.	.	سیلیس
۶۶۸۲۵	۲۶۱۵۰	۴۰۶۷۵	پوکه معدنی
.	.	.	فلدسپات
.	.	.	تالک
.	.	.	صدف دریایی و میکا
۵۱۸۶	۱۲۰۴	۳۹۸۳	سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق

مأخذ- مرکز آمار ایران

۵- معدن ————— سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۵

۶-۵- سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای:
۱۳۹۴ (میلیون ریال)

فعالیت	جمع	ماشین آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری	وسایل نقلیه
جمع	۳۵۴۱۳۰۷	۳۱۶۵۲۷۲	۵۴۴۹
استخراج زغال سنگ	۴۹۷	۴۵۵	.
استخراج سنگ‌های آهنی	.	.	.
سرب و روی	.	.	.
سنگ طلا	.	.	.
سنگ مس	۳۴۱۷۳۴۶	۳۰۵۳۸۲۹	۸۰۰
کرومیت	.	.	.
منگنز	.	.	.
بوکسیت	.	.	.
کبالت، آنتیموان و تیتانیوم	.	.	.
شن و ماسه	-۵۰۸۵	-۵۹۷۳	۷۲۵
سنگ تزئینی	۴۶۷۸۱	۴۴۲۶۰	-۲۲۴
سنگ لاشه	۲۹۰۸۵	۲۸۵۶۱	-۳۳
سنگ بالاست	.	.	.
سنگ‌آهک	۲۹۴۵۲	۲۳۹۶۸	۱۷۳۹
سنگ گچ	۷۸۵۹	۷۶۳۷	.
کائولن و خاک نسوز	۸۵۹۴	۶۰۲۵	۲۳۳۳
دولومیت	.	.	.
بنتونیت و گل سرشوی	.	.	.
منیزیت و گل سفید	.	.	.

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۵ ————— ۵- معدن

۶-۵- سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای:
 ۱۳۹۴ (دنباله) (میلیون ریال)

وسایل نقلیه	ماشین آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری	جمع	فعالیت
.	.	.	سولفات سدیم
.	۲۰۷۰	۲۰۹۵	باریت، خاک سرخ و زرد
.	.	.	فلورین
.	.	.	سولفات استرونیوم و بر
.	.	.	زرنیخ، فسفات و ید
.	.	.	استخراج تورب
.	.	.	استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)
.	.	.	استخراج نمک
.	.	.	سیلیس
۱۰۸	۴۴۲۳	۴۶۶۶	پوکه معدنی
.	.	.	فلدسپات
.	.	.	تالک
.	.	.	صدف دریایی و میکا
.	۱۷	۱۷	سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق

۵- معدن ————— سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۵

۶-۵- سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای:
۱۳۹۴ (دنباله) (میلیون ریال)

فعالیت	ساختمان	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم افزارهای رایانه ای	سایر
جمع	۳۰۵۹۵۷	۴۴۱۸۰	۲۰۰۰۰	۵۷	۳۹۲
استخراج زغال سنگ	۴۲
استخراج سنگ‌های آهنی
سرب و روی
سنگ طلا
سنگ مس	۳۰۲۶۷۶	۴۰۰۰۰	۲۰۰۰۰	۴۰	.
کرومیت
منگنز
بوکسیت
کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
شن و ماسه	.	۱۴۵	.	۱۷	.
سنگ تزئینی	۲۰۷۴	۶۵۸	.	.	۱۴
سنگ لاشه	۲۵۴	۵۶	.	.	۲۴۸
سنگ بالاست
سنگ آهک	۳۹۹	۳۲۱۶	.	.	۱۳۰
سنگ گچ	۱۶۳	۵۹	.	.	.
کائولن و خاک نسوز	۲۳۶
دولومیت
بنتونیت و گل سرشوی
منیزیت و گل سفید

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۵ ————— ۵- معدن

۶-۵- سرمایه‌گذاری معادن در حال بهره‌برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه‌ای:
 ۱۳۹۴ (دنباله) (میلیون ریال)

فعالیت	ساختمان	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم افزارهای رایانه ای	سایر
سولفات سدیم	۰	۰	۰	۰	۰
باریت، خاک سرخ و زرد	۰	۲۵	۰	۰	۰
فلورین	۰	۰	۰	۰	۰
سولفات استرونیوم و بر	۰	۰	۰	۰	۰
زرنيخ، فسفات و يد	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج تورب	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج قیر جامد طبیعی (بیتومین)	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج نمک	۰	۰	۰	۰	۰
سیلیس	۰	۰	۰	۰	۰
پوکه معدنی	۱۱۴	۲۲	۰	۰	۰
فلدسپات	۰	۰	۰	۰	۰
تالک	۰	۰	۰	۰	۰
صدف دریایی و میکا	۰	۰	۰	۰	۰
سایر سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق	۰	۰	۰	۰	۰

مأخذ - مرکز آمار ایران.

۷-۵- مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی در پایان سال

سال و شهرستان	تعداد	عضو	شاغلان	سرمایه (هزار ریال)
۱۳۸۰	۲۴	۳۲۹	۳۴۳	۲۲۳۹۹۴۲
۱۳۸۵	۳۳	۴۸۷	۴۵۰	۶۷۰۰۳۴۲
۱۳۹۰	۳۶	۴۷۸	۳۹۴	۳۸۴۵۲۹۲
۱۳۹۱	۳۹	۷۳۵	۴۱۸	۴۴۹۵۸۹۲
۱۳۹۲	۴۰	۶۶۸	۴۷۸	۷۳۰۷۲۶۲
۱۳۹۳	۴۶	۶۸۵	۵۱۲	۷۶۴۸۷۶۲
۱۳۹۴	۳۹	۴۸۶	۴۵۹	۴۰۳۰۹۶۲
۱۳۹۵	۴۰	۴۹۷	۴۶۸	۴۰۵۸۳۶۵
آذرشهر	۶	۴۲	۶۰	۲۰۳۳۸۰
اسکو	۰	۰	۰	.
اهر	۰	۰	۰	.
بستان آباد	۱	۷	۱۶	۴۹۳۵۰۰
بناب	۲	۸۲	۱۱	۷۳۵۰۰
تبریز	۱۳	۱۰۸	۱۸۲	۱۵۳۵۰۵۰
جلفا	۱	۷	۲	۴۰۰۰۰
چاراویماق	۱	۷	۷	۴۲۰۰۰
خدا آفرین	۰	۰	۰	.
سراب	۱	۸	۸	۳۵۰۴۰۰
شبستر	۰	۰	۰	.
عجب شیر	۱	۸	۸	۲۴۰۰۰
کلیبر	۱	۷	۱	۶۳۰۰۰
مراغه	۲	۳۲	۵۴	۷۱۷۷۵
مرند	۳	۱۳۲	۵۹	۲۲۱۱۶۰
ملکان	۲	۱۴	۱۴	۵۵۶۵۰۰
میانه	۴	۲۹	۳۱	۱۵۳۱۰۰
ورزقان	۰	۰	۰	.
هریس	۱	۷	۸	۲۱۰۰۰۰
هشترود	۱	۷	۷	۲۱۰۰۰

مأخذ - اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان آذربایجان شرقی